

Veressä hirmu vietti sinne metsään

– Lähialueella tapahtuvan metsästämisestä

Puuseppä Marko Karhu Havukkavaara, Selkie, Kontiolahti

Kaisu Mustonen

Jos kuuli että joku on metällä, niin sitä oli heti kiikkelehtimässä siellä
– Lapsesta asti aina metsässä

Se oli jo ihan pikkupentuna aikanaan [kiinnostus näihin mehtähommiin], isäukko, sehän silloin nuorempana metätti, mutta sitten, kun ite alako olla niissä ikilöissä että ois alkanu olla se polte ja ite pääsemään sinne metälle, niin sitten ei enää isä metättänyt. Mie en oikein tiä, että mistä se niin vahvana tullu loppujen lopuks, jostain se veressä on tullu, se hirmu vietti sinne mehtään ja kallaan. Sitä piti olevinaan leikkiä jouskarin kanssa, teeriä jahata lähimetissä. Sitten jos kuuli, että joku oli metällä, niin sitä oli heti kiikkelehtimässä siellä, että kahtelemaan, mitä nää ukot täällä touhua. Siskon kanssa on ollu marjаметässä tai sienä haikailemassa, et se on niinkun siitä lähtösin. Kuustoistavuotiaana oon hommannu metästykortin ja haulikon sain ja siitä pikkuhiljaa piäs harrastamaan ja opettelemaan sitä. Heti vaan, kun mahdollisuuksia tuli, niin kun sitä pääs yksinnään kulukemaan ja seuran jäseneks, niin sittenhän siellä on viettäny aikaa paljonniin, mäny ympäri ja touhunu ja nykyin tietysti kun on omat koirat ja ikkää niin pääsee touhuamaan kaikkee mahdollista.

Kohta se tulloo
– Saalistamisesta ja saaliseläimistä

Ensimmäinen riistalintu oli kotipaikan takkaa, sieltä läheltä kunnan rajjaa akka-teeri, se oli jäi loppuiäks mieleen. Vähän lunta sato ja siellä oli aukolla puissa lintuja ja tietysti piti yrittää haulikon kanssa, että jos pääsis vahingossa ampumamatkalle, vaikka se nyt on suur mahottomuus. Pääsin siihen laitakuusikolle, yllättäin siinä oli sitten teeriä puissa ja ne lähti karkuun ja siinä kerkis tulla jo se paha miel että eipähän tajunnu taas katella ympärilleen, mut sit se akka-teeri sieltä jotenni harhaantu, se lenti pään päälle mäntyyn ja siitä sain sen sitten ammuttua.

[Ensimmäinen] mehtäjänis oli tuolla Levälammilla, se samalla opetti jänishommassaki paljon, myö oltiin kaverin koiralla siellä jänismetällä ja ite passissa oottelin ja kun se ajo kuulu siellä eessäpäin, niin kohtahan se jänis tulloo sieltä, sielt se tulloo, ja pakkasaamu oli niin rapina kuulu sitten selän takkaa, ja ei mittään, oottelen, kun kohta se jänis tulloo tuolta, koira haukkuu ja lähenöö ja taas kuuluu rapina selän takana ja minä, että kohta se tulloo, kohta se tulloo, kohta se tulloo ja taas kuuluu sitä rapinaa ja loppujenlopuks sitten pyörähin kahtomaan, niin se jänis oli jo kymmenen metrin päässä siellä selän takana, kahtomassa, että mitä helevettä se ukko siellä tekkee. Niin siihen sain sitten sen ensimmäisen pupen poksautettua, ja sekin on tietyllä tappaa tietysti jääny [mieleen], ne ensimmäiset ja moni muikin, koiralle ensimmäinen kaato pentuna ja monet muut, ne on mukavii muistoja.

Ehkä kaiken hienoin on kun oman jäniskoiran kanssa on jänismetällä, jotenkin se on niin. Mutta on se vähän vaikee, toisaalta kevvällä tuntuu, että mikkään ei oo niin hienoo kun istuu majavapuron varressa iltasella tahi sitten oot jossain aamulla teerisuolla, ne vähän vaihtelee. Mutta ehkä se mieleisin kumminnin on tämä jäniksen pyynti, mutta joka hommassa kun niissä on ne hienot hetkensä, että vaikka näätärauat laitoin ja viikon päästä oli näätä rauoissa, ne on niitä mukavia hetkiä ja onnistumisia, että onpahan se sitten mikä tahi sattumus, että siellä ei ikänä oo oikein tylsää päivää ollu. Se on, että ikänä ei oo vielä näköjään sitä oppinu, että jottain olevinaan aina tietää ja siinä vaiheessa, kun ruppee jählestämään että mie ossaan tän homman niin siinä vaiheessa ylleensä pistää aina nöyräks sitten.

Marko ja Anne Karhu koirineen kotipaikallaan Havukkavaarassa. Kuva: Matti Pihlatie

Metsäjänis. Kuva: Anne Karhu

Ukkometso. Kuva: Anne Karhu

Näätä. Kuva: Anne Karhu

Siellä ikänä ei oo tylsää, ja sit just on se uuen oppiminen – Ajatuksia luonnosta

Mun mielestä se [luonto] on vähän leikkii laskien uskavaiselle kirkko, että siellä tykkää ja voi olla ja myntätä. Välillä on huonoja päiviä, vettä sattaa kaatamalla ja on läpimärkä ja kylmä, mutta jotennin siellä vain tykkää olla ja touhuta kun aina oppii uutta ja näkkee uutta, se saattaa olla vaikka joku kannonkänntyrä tai puu tai joku muu tapahtuma, siellä ikänä ei oo tylsää ja sit just se uuen oppiminen, no nyt löyty marjapaikka, tai onnistumisia näitä. Ja aina tapahtuu, harvon on ollu semmosta päivää, että ois oikeesti ollu tylsää, aina siellä jottain ihmeellistä näkky. Se on semmonen, että kun siellä on ikäsä myntänny, niin siellä tykkää touhuta sitten ja mukava vastapaino sitten tuolle työhommille ja muille, että kun hallissa on päivän, niin piäsöö sitten mynttämän.

Voiaanhan myö mennä mutta mennään kyllä ihan turhaan sinne istumaan
– Pyyntipaikan valinnasta ja sään ennustamisesta

Ei voi sannoo tosissaan [että osaisi säätä ennustaa]. Entisaikaan vanhat ukot, ne on tienny aika pitkälle ja tarkkaan, niin jottain ehkä ossaa aavistella, että mihinkä suuntaan on menossa tai arpoo hyvällä tuurilla sannoo, että nyt se männöö näin, mutta ei niinkun kunnolla että jottain tämmöisä pienempiä mitä saattaa olla tulossa. No taas aamulla tahi kelistä ossaa lukkee, että nyt on semmonen keli, että pittää mennä tekemään sitä hommaa. Tai nyt on hyvä keli siihen hommaan, että millon on koiralle lentokeli tai millonka kannattaa männä kuuntelemaan suon laitaan, että pittää päästä. Se on joskus syksyllä töihin menessä harmittanu, että nyt on niin kommaa pakkasaamu, että ois mukava istua termarin kanssa tuolla mättään päällä ja kuunnella sointia.

Se on nuissa justiin, että minnekkä päin kannattaa lähtee, mikä on millonniin semmonen mukavin maasto touhuta mitäkin just. Että jos on hyvät kelit, nyt kevvällä se on majavan pyynnissä, siinä keli vaikuttaa hirmu paljon. Joskus on ollu niin, että yks kaveri oli, että lähetäänkö kytikseen, niin minä, että voiaanhan myö mennä, mutta mennään kyllä ihan turhaan sinne istumaan, mutta jos nyt halluut niin.

Suklaapalasta lyötiin kummipojan kanssa vetoa, että montako minkkiä on rauoissa
– Miten saada nuorisoo metsään?

No nuin nuoremassa polovessa voi olla aika pitkälle, että oon aktiivisin. Sitten onhan näitä kyllä tosi hyviä junioreja, keillä riittää intoa ja uskoa, joillain kyllä riittää pirun paljonkin, mutta se on ehkä enempi sitte, että jäniksen ja sorsien perässä, että ei oo sitten välttämätä niin joka puolelle. Mutta on muutamia, että ne on innostuneita, oli tuolla rautoloilla muutaman kerran mukana pari kaveria ja olikohan meillä silloin neljä näätä ja minkki, niin se rupes itekki, että pitäsköhän sitä ruveta harrastaamaan. Samaten kummipojan kanssa viimeksynä, niin myö suklaapalasta lyötiin vettoa, että monta minkkiä on, ja näätä rauoissa. Ylisenpäässä käytiin, niin siellä oli ensimmäinen ja sillä oli yks veikkaus ja mulla oli kolome ja loppujen lopuks myö viis otettiin sillä reissulla rauoista poikkeen. Niin se oli sitten mukava, että se intoo saapi ja sama niinkun kummipoika, niin se on kanssa tuntuu nyt semmonen polte sinne mukkaan vaikka nuori on, niin se ois kyllä joka reissulle lähössä mukkaan.

Käytännössä ylittää haulikolla läpi ampua ne viimeiset palat missä on kunnan vanhaa mehtää
– Nopeat muutokset metsämaisemassa

Kun itekkin mieltii, että ensimmäisiä vuosia kun metätti, niin Selkieltähän löyty jopa vanhoja mehtiä, mutta siihen nähen, mitä se on nyten muuttunu niin nyt käytännössä ylittää haulikolla läpi ampua ne viimeiset palat, missä on kunnan vanhaa mehtää. Hyvin varovasti, kun käveleksii niin saattaa päästä kotvan matkaakin kiertelemään ja kulukemaan semmosia nätimpiä mehtiä, mutta [pääosin] ne on käytännössä hakuuta. Tuolla joskus perilläkin naurettiin kaverin kanssa, että ei pääse eksymään, kun auto on tien varressa, niin nousoo vain korkeelle mäjelle, niin se näkky aina. Nyt taas toisaalta, kun on mehti kasvanu ja kun mehtokanta oli toissasyksynä tosi hyvässä nousussa, ne alakaa taas olemaan tottunu sitten siihen. Metät ruppee pikkusen olemaan taas nätimpiä ja mukavempia kulukea. Toissasyksynä oli hauska se, että kun ei ollu marjoja ei mittään, että miten nopeasti ne oppi linnut ja muut siihen mukautumaan, että kun olivat vihannan perässä peltoloilla ja tuolla, missä niitä ei ylleensä ikänä nää, ouvolta näytti, kun heinäpellossa sängellä on vihreetä syömässä teerikarja.